

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Дилянка Иванова Безлова,
Лесотехнически университет - София

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **“професор”** в област на висшето образование 4. „Природни науки, математика и информатика” професионално направление 4.4 „Науки за земята” (Климатология).

В конкурса за АД „професор”, обявен в Държавен вестник бр. 44/29.05.2018 г., като кандидат участва доц. д-р Нина Ванкова Николова, СУ „Св. Климент Охридски”, ГГФ.

Биографични данни

Доц. д-р Нина Ванкова Николова се дипломира като магистър-географ, хидролог и климатолог в СУ “Св. Климент Охридски”, Геолого-географски факултет през 1991 г. През периода януари, 1992 г. – април, 1995 г. е редовен докторант по Климатология в СУ “Св. Климент Охридски”, Геолого-географски факултет, с тема на дисертацията „Изменения на температурата на въздуха в извънпланинската част на България”. След успешна защита придобива научна степен „доктор по климатология” (Висша атестационна комисия, 27.02.1997 г.).

От февруари, 1999 г. до януари, 2000 г. провежда специализация по проблемите на глобални и регионални климатични промени в Метеорологичен институт, Лаборатория по изменение на климата, Цукуба, Япония.

В периода 2001 – 2008 г. е асистент и главен асистент, а през 2008 г. придобива академична длъжност „доцент”.

Работила е и като специалист- географ в Национален институт по метеорология и хидрология - БАН, секция “Наноси и руслови процеси” (2001 г.) и учител по география в 153 гимназия “Неофит Рилски”, София (1995-2001 г.).

Провела е и различни по продължителност специализации и работни посещения в Словашки хидрометеорологичен институт и Университет Комениус, Братислава, Словакия; Университет в Крайова, Румъния; Университет „Rovira i Virgil”, Център по

изменения на климата, Тарагона, Испания; Национална метеорологична администрация, Букурещ, Румъния; Минно-геоложки университет, Пекин, Китай; Институт по география, Университет “Масарик”, Бърно, Чехия; Оксфордски университет, Великобритания.

Общо описание на представените материали

Доц. д-р Нина Николова участва в конкурса за „професор” с общо 47 броя публикации, разпределени както следва:

- Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация ISI Web of Science, SCOPUS и в списания с импакт фактор - 12 бр.
- Публикации в научни издания, реферирани и индексирани в международни бази данни с научна информация - 22 бр.
- Публикации в нереферирани издания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове - 12 бр.
- Университетско учебно пособие - 1 бр.

Известни цитирания

Представен е списък от общо 83 цитирания, 5 от които в списания с импакт фактор и 21 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Преобладаващата част от цитиранията са от чуждестранни автори. Представената справка от Университетската библиотека при Софийския университет „Св. Климент Охридски” посочва следните показатели относно цитиранията и индексирани документи на кандидата: *Web of Science Clarivate Analytics*: 7 цитирания на 6 индексирани документа; h-index: 1 (Citation report) и 28 цитирания (Cited reference search); *Scopus ELSEVIER*: 12 цитирания на 9 индексирани документа; h-index: 2 (Citation report) и 16 цитирания и 1 индексирани документ (Document search: References); *ProQuest*: 2 цитирания; *JSTOR*: 2 цитирания; *Central and Eastern European Online Library /CEEOL/*: 5 цитирания; *SpringerLink*: 2 цитирания; *Российский индекс научного цитирования /РИНЦ/ eLIBRARY.ru*: 3 цитирания; *CiteSeerX*: 2 цитирания. В уверението от библиотеката се дават

още 22 индексирани документа в базите *EBSCO, ProQuest; Central and Eastern European Online Library /CEEOL/ и Российский индекс научного цитирования eLIBRARY.ru /РИНЦ/*.

Учебно-педагогическа дейност

Доц. д-р Нина Ванкова Николова е доказан преподавател с дългогодишен опит. Извежда лекции, семинари и практическа работа по „Климатология”, лекции и семинари по „Мониторинг на атмосферния въздух”, лекции и упражнения по „Методи на климатичните изследвания”, „Изменения на климата”, „Моделите и сценарии за изменение на климата” и „Приложна климатология”. Ръководител е на магистърска програма „Изменения на климата и управление на водите”.

Доц. д-р Нина Николова е научен ръководител на 3 докторанти (двама отчислени с право на защита и един обучаван в момента) и на 11 успешно защитили дипломна работа в магистърска степен на обучение студенти. Аудиторната ѝ заетост е средно 568 ч. за периода 2013/14 – 2017/18 учебни години. Принос към учебно-педагогическата дейност на доц. д-р Нина Николова е и издаденото през 2018 г. университетско учебно пособие „Методи за изследване на климата” (Първа част. Авангард-Прима. 154 с.). При хабилитирането ѝ за АД „доцент” е публикувано и друго учебно пособие - „Мониторинг и замърсяване на атмосферния въздух”, 2008.Pensoft, София.

Представените от доц. д-р Нина Ванкова Николова материали за учебната и педагогическа дейност дават основание да се направи заключение, че те са в съответствие, като за определени показатели и надвишават приетите наукометрични критерии за заемане на академична длъжност „професор” в ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски”.

Научна и научно-приложна дейност

Научната продукция на доц. д-р Нина Николова е представена от 46 бр. публикации, от които 12 бр. са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация ISI Web of Science, SCOPUS и в списания с импакт фактор, 22 бр. са в научни издания, реферирани и индексирани в международни бази данни с научна информация и 12 бр. са в нереперирани издания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове.

Всички публикувани материали са в областта на компетенциите на доц. д-р Нина Николова и преподаваните от нея дисциплини. Водещ автор е в 27 от публикациите. Прави впечатление, че около 70% от публикациите са отпечатани на чужд език, което ги прави достъпни за по-широка аудитория, за което спомага и много добрата ѝ езикова подготовка. Впечатлява и фактът, че като съавтори в публикациите са както български, така и чуждестранни учени, което освен разпознаваемост, е доказателство и за авторитета на кандидата в международното научно пространство.

Научно-изследователската и научно-приложна дейност на доц. д-р Нина Николова включва и участие в международни и национални проекти. Представени са 4 международни, 3 национални и 12 финансирани от Университетски фонд "Научни изследвания" на СУ, на 6 от които е и ръководител.

Представените цитирания доказват разпознаваемост на кандидата в националното и международно научно пространство.

Представените от доц. д-р Нина Ванкова Николова материали за научната и научно-приложна дейност надвишават заложените в наукометричните критерии по брой научни публикации и брой цитирания за заемане на академична длъжност „професор” в ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски”.

Експертна и административна дейности

Доц. д-р Нина Николова взема участие в дейности по координация и администриране на научни изследвания и организиране на конференции, семинари и обучения. Член е на Факултетния съвет на ГГФ, на Общото събрание на Софийския университет и ръководител катедра „Климатология, хидрология и геоморфология“. Участва активно в работата на редакционните колегии на международните списания „Geographica Pannonica“ (реферирано в Scopus), „Forum Geografic“, на „Bulletin of Serbian Geographical Society“ и „Гласник Herald“ (Geographic Society of the Republic of Srpska).

Приноси (научни, научно-приложни)

Научните и научно-приложни приноси са групирани в следните области: 1) изменение на климата - температура на въздуха и валежи и влиянието им върху природни

процеси и стопански дейности; 2) екстремни температури и валежи; 3) качество на атмосферния въздух; 4) образование и обучение по климатология.

Приемам всички посочени научни и научно- приложни приноси, като в областта на изменение на климата, за по-значими, бих посочила резултатите, свързани с: многогодишните изменения на валежите спрямо екстремните стойности и нормата (RAI – Rainfall Anomaly Index) и кумулативни валежни аномалии (публикации № 31; 12); бъдещите изменения на климата чрез данни от климатични модели; влиянието на изменението на температурата на въздуха и валежите върху земеделието (публикации № 23, 28, 29, 30) и растителността (публикации № 20, 28); причинно-следствените връзки климат – метеорологично време – геоморфоложки процеси (публикации № 8, 14, 26, 36, 40).

В областта на изследването на екстремните температури на въздуха и валежите бих акцентирала на резултатите, получени за пространственото и времево разпределение на екстремни месечни температури и валежи чрез прагови стойности и индекси (публикации № 7, 15, 16, 19, 34, 41) и пространствено-хронологичните особености в проявата на засушаване (публикации № 2, 3, 6, 12, 23, 43) и аридност на климата (публикации № 5, 30).

Приносите в областта на качеството на атмосферния въздух са свързани с два от основните замърсители с негативно въздействие върху живите организми – озон и азотни оксиди (публикации № 17, 37). Разгледаните зависимости между концентрациите на замърсителите и метеорологичните параметри изясняват особеностите в тяхното разпространение и сезонно разпределение.

Оценявам високо приносите на доц. д-р Нина Николова и в областта на образованието и обучението по климатология, тъй като един от основните ангажменти на университетските преподаватели е предоставяне на съвременно и високо ниво обучение на студентите. Публикуваното учебно-методично ръководство “Методи за изследване на климата” допринася за по-ефективното обучение по дисциплини от бакалавърски и магистърски програми както на български, така и на английски език.

Оценка на личния принос на кандидата

Представените от доц. д-р Нина Николова материали за заемане на АД „професор” доказват нейния личен принос за развитието на науката и образованието в областта на климатологията. От посочените 46 публикации, на 27 е първи автор, а 6 са самостоятелни. Единствен автор е и на издаденото през 2018 г. университетско учебно пособие „Методи за изследване на климата”.

Лични впечатления

Познавам доц. д-р Нина Николова от съвместната ни работа по проект с финансовата подкрепа на правителството на Норвегия, чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие на България, за разработване на „Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020”.

Впечатлена съм от нейния професионализъм, отговорно отношение към изпълнение на ангажиментите, колегиално и академично поведение.

Заключение:

Представените от доц. д-р Нина Ванкова Николова материали за заемане на АД „професор” са в съответствие с изискванията на ЗРАС и Правилника за неговото приложение, валидни за настоящата процедура, както и с Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Климент Охридски” и препоръчителните критерии за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски”.

Всичко това ми дава основание да предложа доц. д-р Нина Ванкова Николова да бъде избрана за „професор” по професионално направление 4.4 „Науки за земята” (Климатология).

23.10.2018 г.

Член на научно жури:

/ проф. д-р Дилянка Безлова/